

28. évközi vasárnap

Bevezetés

Csütörtökön nyitotta meg a Szentatya Rómában a Hit évét. A hit éve általános válság korszakába illeszkedik bele, amely a hitet sem kíméli meg. A hit válsága drámai kifejeződése egy antropológiai válságnak, amelyben az ember magára maradt, és cél nélkül él a világban. A hit éve tehát olyan útvonal, amelyet a keresztény közösség kínál fel mindazoknak, akik ismét szeretnének találkozni Istennel. A Hit éve egy-formán szól hívőhöz és nem hívőhöz, hozzánk is.

Kirié litánia

Urunk Jézus! Bocsásd meg, hogy olykor még létezésedben is kételkedünk. Uram, irgalmazz!

Urunk Jézus! Bocsásd meg, hogy oly sokszor elfog bennünket a kicsinyhitűség. Krisztus, kegyelmezz!

Urunk Jézus! Bocsásd meg, hogy a nem hívőket gyakran lenézzük, és rossz embereknek tekintjük. Uram, irgalmazz!

Evangélium után

Körlevél a „Hit éve” megnyitójára

Kedves Testvérek!

Szentatyánk, XVI. Benedek pápa meghirdette a Hit évét, amely 2012. október 11-től 2013. november 24-ig, Krisztus Király ünnepéig tart. 50 évvel ezelőtt, 1962. október 11-én nyitotta meg ugyanis Boldog XXIII. János pápa a II. Vatikáni Zsinatot. Ez a nap akkor Szűz Mária Istenanyaságának ünnepe volt. Ehhez a dátumhoz kapcsolódik egy másik fontos esemény, amelyre a Szentatya hivatkozik. Boldog II. János Pál pápa 20 évvel ezelőtt adta ki a „Katolikus Egyház Katekizmusát”, mint a II. Vatikáni Zsinat egyik gyümölcsét, „hogy a hit szépségét és erejét minden hívőnek bemutassa” (Porta fidei, 4).

Mit szeretne elérni a Szentatya a Hit évével? „A hit kapuja” kezdetű apostoli

levelében írja, hogy „Újra fel kell fedeznünk a hit útját, hogy egyre világosabban meg tudjuk mutatni a Krisztussal való találkozás örömét és mindig megújuló életerejét” (Porta fidei, 2). Ugyanis – ahogy írja – „nem fogadhatjuk el, hogy a só ízét veszítse, sem azt, hogy véka alá rejtjük a világosságot” (Porta fidei, 3).

A kereszténységet ma sajnos a hagyományosan keresztény országokban is sokan csak szociális, kulturális vagy politikai szempontból tekintik, és legfeljebb szép szokást látnak benne. A kereszténység hajnalán, Szent Pál korában a vallást az akkori pogány gondolkodók is szokásnak tartották, és ezzel elősegítették a pogány vallások megszűnését, mert életet, hitet nem lehet tartósan szokásra építeni, hanem csak az igazságra. A Szentatya, XVI. Benedek pápa az 1967-ben, teológus professzorként írt, „Bevezetés a keresztény hit világába” című könyvében hivatkozott Tertullianusra, a második-harmadik században élt teológusra, aki szerint: „Krisztus igazságnak, nem pedig szokásnak nevezte magát.” Ezzel valóságos forradalom történt a hit világában: a kereszténység ugyanis nem szokásra építette a hitét, hanem az igazságra: Krisztusra. A keresztény vértanúk sem egy szokásért adták oda az életüket, hanem az Igazságért: Krisztusért. A mi hitünk is csak Krisztusra, az Igazságra épülhet, és csak a vele való élő kapcsolat adhatja meg azt a szívbéli örömet, amit sugározni tudunk a világban. De hogy a hit örömét sugározni tudjuk, először nekünk kell megújulni hitünkben.

A Szentatya októberre összehívta Rómába a Püspöki Szinódust, amelynek a témája: „Az új evangelizáció a keresztény hit továbbadása érdekében”. A világ összes Püspöki Konferenciájának küldöttei a Szentlélek megvilágosító kegyelmét kérve vitatják meg az evangélium hirdetésének mai kihívásait. Tapasztaljuk ugyanis, hogy olyan népek körében is, ahol hosszú évszázadok vagy akár ezer év óta is jelen van a Katolikus Egyház, sokan vagy hitetlenek, vagy egyáltalán nem tudnak semmit Jézus Krisztusról. Talán könnyebb elmenni egy olyan országba Krisztust hirdetni, ahol

még soha nem hallottak Róla, mint egy hagyományosan keresztény környezetben, ahol sokan azt mondják: „Ezt már hallottuk, ezt már ismerjük”, de valójában sem nem ismerik, sem komolyan nem gondolkodtak el róla. Aki azonban komolyan veszi, aki hisz Krisztusban, az Igazságban, annak számára a mi katolikus hitünk ma is az élet, az örök élet boldogító forrása.

Mit jelent a Jézus Krisztusba vetett hit, amit a Hit évében szeretnénk elmélyíteni és élővé tenni? A hit mindenekelőtt személyes találkozás Istennel. Az ember nem egy arcnélküli végső okban hisz, nem egy világmagyarázatban vagy ideológiában, hanem a személyes Istenben. Paul Claudel foglalta így össze megtérését: „elindultam valaminek a keresésére, és íme VALAKI lettél számomra, Istenem.” A találkozás mindig Istentől indul el. Ő adja a kegyelmet, és Ő szólít meg az Egyház igehirdetése által. Szent Pál szerint: „A szívbeli hit megigazulásra, a szájjal való megvallás pedig üdvösségre szolgál” (Róm 10,10). Szentatyánk, XVI. Benedek pápa így tanít: „A szív azt jelenti, hogy a hitre jutás első aktusa Isten ajándéka és a kegyelem műve, amely hat és átforgalmazza a személyiség mélyét” (Porta fidei, 10). Szent Lukács írja az Apostolok Cselekedeteiben, hogy Filippiben egy bizonyos Lídiának „az Úr megnyitotta a szívét arra, amit Pál mondott” (16,14), vagyis a hit tartalmának ismerete önmagában még nem elég. Szükséges, hogy a szívet – vagyis az emberi személy szentélyét – megnyissa a kegyelem, hogy lásson és értse, miről szól valójában Isten hirdetett szava. Tehát a személyes találkozás a kegyelem és az igehirdetés révén az első. Aki ezután rábizza magát Istenre, Krisztusra, az elfogadja az általa adott kinyilatkoztatást is, amelyet szájjal kell megvallani, hirdetni és az életével tanúsítani.

A hit a legszemélyesebb aktus, ugyanakkor közösségi is. Az Egyház hitében részesülünk a keresztség szentségében, így leszünk Isten népének tagjai, hogy elnyerjük az üdvösséget. A „hiszek”, amit a keresztteléskor személyesen megvallunk, az Egyház hite. A „hiszünk”, amit a liturgiá-

ban közösen imádkozunk, szintén az Egyház hite. A II. Vatikáni Zsinat azt írja a hitről: „A kinyilatkoztató Istennek 'a hit engedelmességével' tartozunk. Ezzel az ember szabadon Istenre bizza egész önmagát, 'értelmével és akaratával teljesen meghódol a kinyilatkoztató Isten előtt', és önként elfogadja a tőle adott kinyilatkoztatást” (Dei Verbum, 5). Mivel a kinyilatkoztatás nem az ember istenkeresése, hanem Isten embert kereső lehajló szeretete, azért a keresztény hit nem akármilyen emberi hiedelem, hanem Isten kinyilatkoztatására adott hívő válasz. A kinyilatkoztatás az Egyház igehirdetése, Szentírása, imája, szentségei, különösen is a Szent Eucharisztia révén jut el hozzánk, így keresztény hitünk elválaszthatatlan Jézus Krisztus Egyházától. Az apostolokra épülő katolikus keresztény egyháznak szól Jézus kijelentése: „...tegyétek tanítványommá mind a népeket! Kereszteljétek meg őket az Atya és a Fiú és a Szentlélek nevére, és tanítsátok meg őket mindannak a megtartására, amit parancsoltam nektek. S én veletek vagyok minden nap, a világ végéig” (Mt 28,19-20).

A Hit évében tehát egyre jobban meg kell ismernünk Jézus Krisztust, Katolikus Egyházát, a Szentírást, a szentségeket, az Egyház imáit, hogy megújuljunk hitünkben. Így felfedezzük, hogy hitünk nem elmélet, hanem személyes találkozás Istennel, aki az Egyházban él. Egyházunk liturgiája és a szentségek teszik hatékonnyá hitünk megvallását, és adják a kegyelmet a tanúságtételhez. Erkölcsi életünk (is csak) akkor éri el tökéletességét, ha kapcsolatban van a hittel, a liturgiával, az imádsággal (vö. Porta fidei, 11). Mindezt csodálatosan tárja elénk a II. Vatikáni Zsinat tanítása, valamint a Katolikus Egyház Katekizmusa, amelyről Boldog II. János Pál pápa írta, hogy: „igen fontos segítség lesz az egész Egyház megújításának a munkájában... Hatékony és törvényes eszköz (...) az egyházi közösség szolgálatára, mint a hit tanításának biztos normája” (Porta fidei, 11 idézi a „Fidei Depositum”-ból).

A Hit éve különösen is rávilágít a gyermekek és fiatalok hitoktatásának fontosságára, katolikus egyházi iskoláink érté-

kére és a hit ismeretében való állandó előrehaladásra a felnőttek és a családok körében is.

Lelkipásztorainkat külön is buzdítjuk és bátorítjuk, hogy sorozatos előadásokban, katekézisekben ismertessék meg katolikus hitünk tanításának tartalmát, és különféle lelki programokban (így pl.: szentóra, misszió, zarándoklat, lelkigyakorlatok stb.) kérjék a plébániai közösségek számára a hit drága ajándékának megértését, megőrzését, megélését. Ebből az élő hitből fakad majd a karitás, a szeretet-szolgálat tanúságtétele is. Ahogy a Szentanya írta: „A szeretet nélküli hit terméketlen, míg a hit nélküli szeretet kétségek között vergődő érzelem marad” (Porta fidei, 14). A hit örömeinek sugárzása, továbbadása révén tesszük a legnagyobb szolgálatot a minket körülvevő világ számára is.

Az apostolokhoz hasonlóan visszük kérésünket Mesterünkhöz és az egész Egyházzal, Róma püspökével együtt kérjük: „Uram, növeld bennünk a hitet” (Lk 17,5). Ezért imádkozunk most, hogy a Szentlélek felélessze bennünk az élő hitet Jézus Krisztusban, akit az Atya küldött a világba az emberek üdvözítésére. Hitünk váljék szertő bizalommá az Egyház megújulására. „A Hit évében a kegyelem ezen idejét Isten Anyjára bízunk,” – írja a Szentanya – „akit ’boldognak’ mondunk, ’mert hitt’ ” (Porta fidei, 15). Ámen.

Budapest, 2012. október 8.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia

Felolvasandó október 14-én minden szentmisében!

A szinódus megnyitásának pápai szentmiséjén, Október 7-én elhangzott egyetemes könyörgéseket imádkozzuk.

A szentmise során angol, portugál, francia, orosz, holland nyelven imádkozták az egyetemes könyörgéseket.

Angolul az Egyházért imádkoztak: a Szentlélek ajándékozta meg a szeretet frissességével, ami az új törvény szíve és csúcsa, valamint az apostolok őszinteségével: az evangélium új módon hangozzon fel az egész világon.

Portugál nyelven a pápáért és a szinódusi atyákért imádkoztak a hívek: a Szentlélek adja meg nekik a hit intelligenciáját és a remény bátor tekintetét, hogy szolgálatukon keresztül vezessék az Egyházat Isten akarata szerint.

Franciául az emberi életért könyörögtek: a Szentlélek újítsa meg a házastársi kegyelmeket, adjon vigaszt a hitükért üldözött keresztényeknek és a fiatalok között fakasszon számos hivatást a papi szolgálatra és a megszentelt életre: az emberiség gazdagodjon az Úr tanítványainak élet-szentsége által.

Oroszul a hithirdetőkért és a teológusokért imádkoztak: a Szentlélek vezesse őket Isten arcának keresésében tegye őket az igazság alázatos és szelíd szolgálóivá: vezessék testvéreiket az Istennel való teljes szeretetközösségre.

Végül **holland** nyelven a kultúra képviselőiért, a tudósokért és az orvosokért könyörögtek: a Szentlélek gyűjtsa lángra mindenkiben a jó, a jóság és a szépség iránti vágyat: minden emberi képesség dicsőítse Istent és mozdítsa elő a személy méltóságát.

Testvéreim! A gazdasági krízisekbe, erkölcsi válságokba, háborús konfliktusokba megfeneklett létünk egyetlen kitörési módja, hogy élő hittel meg fogjuk a bennünket teremtő és szeretettel vezetni akaró Istenünk kezét. Krisztus a mi Urunk által.

Ámen.